

Súd: Okresný súd Zvolen
Spisová značka: 11C/166/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6713213271
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 02. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Silvia Minková
ECLI: ECLI:SK:OSZV:2016:6713213271.11

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Zvolen v konaní pred samosudkyňou JUDr. Silviou Minkovou v právnej veci navrhovateľa CD Consulting s.r.o., so sídlom Politických väzňů 1272/21, Nové Město, 110 00 Praha 1, Česká republika, IČO: 264 29 705, zastúpený Fridrich Paľko, s.r.o., so sídlom Grösslingova 4, 811 09 Bratislava, IČO: 36 864 421, proti odporcovi O. X., nar. XX.XX.XXXX, bytom P. XX, XXX XX X., o zaplatenie zmenkovej sumy 1.999,- € s príslušenstvom, takto

rozhodol:

Odporca je p o v i n n ý zaplatiť navrhovateľovi zmenkovú sumu 1.999,- € spolu so 6 % ročným úrokom zo zmenkovej sumy 4.925,51 € od 07.02.2011 do zaplatenia, a tiež zmenkovú odmenu vo výške 1/3 % zmenkovej sumy, teda 16,42 €, a to všetko do 3 dní od doručenia tohto rozsudku.

Súd konanie v časti o zaplatenie zmenkového úroku presahujúceho 0,06 % denne z a s t a v u j e .

V prevyšujúcej časti súd návrh z a m i e t a .

Súd odporcovi p r á v o na náhradu trov konania n e p r i z n á v a .

odôvodnenie:

Dňa 28.03.2013 bol na tunajší súd doručený návrh navrhovateľa zo dňa 18.03.2013, ktorým sa navrhovateľ domáhal, aby súd rozsudkom zaviazal odporcu zaplatiť navrhovateľovi zmenkovú sumu 1.999,- €, zmenkový úrok vo výške 0,25 % denne zo sumy 4.925,51 € od 23.12.2010 do zaplatenia, 6 % ročný úrok zo zmenkovej sumy 4.925,51 € od 07.02.2011 do zaplatenia, ako aj zmenkovú odmenu 1/3-ina % zmenkovej sumy, teda 16,42 € a náhradu trov konania, a to trov právneho zastúpenia vo výške 305,54 € s DPH, a tiež zaplateného súdneho poplatku vo výške 119,50 €.

Navrhovateľ návrh podal na vzorovom tlačive A návrhu na uplatnenie pohľadávky podľa článku 4 ods. 1 Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 861/2007, ktorým sa ustanovuje európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu (ďalej len „nariadenie č. 861/2007“). Ako písomné dôkazy na preukázanie svojej pohľadávky navrhovateľ predložil originál zmenky, výpis z obchodného registra navrhovateľa, plnomocenstvo pre právneho zástupcu a osvedčenie o registrácii pre daň z pridanej hodnoty. Zároveň navrhovateľ poznamenal, že nechce aby sa nariadilo pojednávanie.

Navrhovateľ v tomto návrhu uviedol, že ako indosatár je nadobúdateľom všetkých práv zo zmenky, ktorú vystavil odporca dňa 17.03.2010 na zmenkovú sumu 4.925,51 €, pričom sa zaviazal aj k úhrade zmenkového úroku vo výške 0,25 % denne od 23.12.2010. Indosovaná zmenka je vistazmenkou opatrenou doložkou „na platenie predložiť v lehote 4 rokov od vystavenia“. Zmenka bola vystavená dňa 17.03.2010 (dátum vystavenia) na sumu 4.925,51 €, pričom do jej textu bol poňatý záväzok odporcu zaplatiť za túto zmenku pri predložení na rad zmenkového veriteľa zmenkovú sumu spolu s 0,25 % denným úrokom od 23.12.2010. Za miesto splatenia bolo určené sídlo prvotného zmenkového veriteľa.

Indosant predložil zmenku k zaplateniu, pričom vystaviteľ doposiaľ nezaplatil žiadnu čiastku. Keďže zmenková listina je opatrená doložkou „bez protestu“, indosant nenechal vyššie uvedené skutočnosti zistiť verejnou listinou.

Dňa 25.04.2014 súd v zmysle článku 5 ods. 2 nariadenia č. 861/2007 doručoval vtedy ustanovenej opatrovníčke odporcu kópiu tlačiva (návrhu) na uplatnenie pohľadávky spolu s vyplnenou časťou I vzorového tlačiva C na odpoveď. Opatrovníčka zásielku prevzala dňa 25.04.2014, nedoručila však súdu vyplnenú časť II tlačiva C na odpoveď.

Oporca prostredníctvom svojho vtedajšieho právneho zástupcu doručil súdu na pojednávaní dňa 13.07.2015 vyjadrenie, v ktorom uviedol, že údaj splatnosti v predloženej zmenke je neurčitý, čo spôsobuje neplatnosť zmenky. Ďalej uviedol, že žalovaná zmenka zabezpečuje splnenie záväzku odporcu zo zmluvy o úvere, ktorú veriteľ POHOTOVOSTĚ, s.r.o. uzatváral ako dodávateľ v rámci svojej obchodnej činnosti, pričom odporcu, ktorý predmetnú zmluvu o úvere uzavrel ako dlžník - fyzická osoba, a ktorý je vystaviteľom zmenky, by mal súd považovať za spotrebiteľa. V danom prípade je zmenka využívaná vo vzťahu k subjektu (spotrebiteľovi), od ktorého nemožno spravodlivo očakávať hlbšie znalosti o zmenkovom práve. Z toho, že veriteľ práva zo žalovanej zmenky indosoval a navrhovateľ si ich následne uplatnil v súdnom konaní, odporca vyvodil záver, že veriteľ sa správal zámerne tak, aby dosiahol výsledok právnou normou nepredvídaný a nežiaduci, nakoľko je zrejmé, že uplatnené práva v podstatnej miere prevyšujú zákonom dovolenú výšku, i s ohľadom na rozsiahlu judikatúru z danej oblasti, ktorá musí byť veriteľovi známa. Oporca tiež poukázal na skutočnosť, že nároky z tej istej zmenky si prvý majiteľ zmenky pred jej indosovaním uplatnil proti odporcovi v rozhodcovskom konaní. Súd by mal preto zo spisu exekučného súdu sp. zn. 24Er/748/2011 zistiť, či nie je v prejednávanej veci daná prekážka res iudicata v podobe právoplatného a vykonateľného rozhodcovského rozsudku. Navyše samotný navrhovateľ v návrhu uviedol, že zmenku predložil odporcovi na platenie indosant (spoločnosť POHOTOVOSTĚ, s.r.o.), t.j. ku dňu splatnosti zmenky navrhovateľ ešte nebol jej majiteľom, indosament má teda účinky obyčajného postupu. Ďalej odporca uviedol, že na zmenke je uvedený údaj - číslo zmluvy: 607700235, navrhovateľ však nepredložil uvedenú zmluvu, ktorú uzatvorila spoločnosť POHOTOVOSTĚ, s.r.o. s odporcom, ani ďalšie dôkazy na preukázanie dôvodu záväzku odporcu, najmä všeobecné obchodné podmienky.

Oporca uviedol, že vznáša námietky podľa § 17 zákona zmenkového a šekového, pričom má za to, že navrhovateľ nadobudol zmenku nepoctivo. Je potrebné rozlišovať situáciu, kedy do zmenkového vzťahu vstupuje podnikateľ, ktorý je profesionálom, s nepodnikateľom, väčšinou spotrebiteľom, a kedy vstupujú do právneho vzťahu dvaja podnikatelia, a to za účelom zistenia, či nedochádza k zneužívaniu zmenkového práva. Oporca má za to, že indosáciou zmenky sa sleduje obídienie práva Európskej únie. Tým, že v konaní o právach z indosovanej zmenky súd v zásade neskúma kauzu pôvodného právneho vzťahu, vzniká obava, že právna konštrukcia indosácie zmenky umožní od spotrebiteľa vymôcť jednak plnenie z neprijateľnej zmluvnej podmienky a jednak plnenie úrokov a poplatkov v rozpore s povinnosťou dodávateľa uvádzať RPMN. Predmetná zmenka je pôvodne blankozmenkou, ktorá mala byť vyplnená inak, je teda vyplnená v rozpore s udeleným vyplňovacím právom a nový majiteľ zmenky bol pri jej nadobúdaní v zlej viere a previnil sa hrubou nedbanlivosťou tým, že bola na neho prevedená nevyplnená zmenka, pričom vedel ako má byť vyplnená, ale mal za cieľ zneužiť túto listinu tak, že ju vyplnil nesprávne, prípadne ju nadobudol len preto, aby zbavil odporcu možnosti vzniesť proti remitentovi kauzálnu námietku. Oporca žiadal, aby súd návrh v celom rozsahu zamietol.

Po prejednaní veci na nariadenom pojednávaní súd následne rozhodol o návrhu navrhovateľa rozsudkom č.k. 11C/166/2013-194 zo dňa 13.07.2015, ktorým návrh navrhovateľa v celom rozsahu zamietol.

Proti rozsudku podal odvolanie navrhovateľ, v ktorom uviedol, že predložil ako dôkaz o svojich nárokoch platnú zmenku, ktorá je samostatným abstraktným záväzkom. Oporca nemal námietky voči forme a obsahu zmenky.

Na základe odvolania navrhovateľa vo veci rozhodoval Krajský súd v Banskej Bystrici ako súd odvolací, ktorý uznesením č.k. 41Cob/339/2015-242 zo dňa 28.10.2015 rozsudok Okresného súdu Zvolen č.k. 11C/166/2013-194 zo dňa 13.07.2015 zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Odvolací súd dospel k záveru, že prvostupňový súd mal postupovať podľa článku 5 ods. 3 a článku 7 nariadenia č. 861/2007 a o nároku zo zmenky mal rozhodnúť bez pojednávania. Odvolací súd sa nestotožnil s tým, že by

skutočnosť, že použitie zmenky na zabezpečenie spotrebiteľského úveru bolo regulované zákonom č. 258/2001 Z.z., oprávňovala súd skúmať podmienky vystavenia zmenky. Neplatnosť zmenky ako takej nespôsobuje ani jej vyplnenie v rozpore s § 4 ods. 6 zákona č. 258/2001 Z.z., účinného v čase vystavenia zmenky.

Odvolačný súd súhlasí s tým, že úkony vykonávané v súvislosti so zmenkou sú právnymi úkonmi a preto sa na posúdenie ich platnosti subsidiárne vzťahuje aj Občiansky zákonník (príp. aj Obchodný zákonník, v závislosti od povahy vzťahu). Posúdenie kauzálneho vzťahu je možné pri indosovanej zmenke výlučne za splnenia podmienok uvedených v § 17 zákona zmenkového a šekového. V zmysle rozhodnutia krajského súdu bolo uložené okresnému súdu v ďalšom konaní procesne postupovať v zmysle nariadenia č. 861/2007 a z hľadiska hmotného práva podľa príslušných ustanovení zákona zmenkového a šekového, pričom nebude nahrádzať procesnú aktivitu žiadnej zo sporových strán.

Podľa § 226 zákona č. 99/1963 Zb., Občiansky súdny poriadok (ďalej len „O.s.p.“), ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, je súd prvého stupňa viazaný právnym názorom odvolacieho súdu.

Podaním zo dňa 21.12.2015, súdu doručeným dňa 22.12.2015, navrhovateľ vzal návrh čiastočne späť v rozsahu zmenkového úroku vo výške 0,19 % denne, teda naďalej si uplatňoval zmenkový úrok len vo výške 0,06 % denne.

Keďže súd rozhodoval rozsudkom bez nariadenia ústneho pojednávania, oznámil v lehote určenej v § 156 ods. 3 O.s.p. miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku na úradnej tabuli súdu.

Z predloženej zmenky súd zistil, že je na nej uvedené číslo zmluvy 607700235, zmenka bola vystavená vo Zvolene dňa 17.03.2010 s tým, že „zaplatím za túto zmenku pri predložení na rad: POHOTOVOSŤ, s.r.o., IČO: 35 807 598, Pribinova 25, 811 09 Bratislava, zapísaná v Obchodnom registri Okresného súdu Bratislava I, oddiel Sro, vložka č. 23636/B“ zmenkovú sumu a zmenkový úrok 0,25 % denne, keď zmenka bola vystavená „bez protestu“, „na platenie predložíť v lehote 4 rokov od vystavenia“. Zmenka obsahuje zmenkovú sumu 4.925,51 € a dátum začiatku úročenia 23.12.2010. Ako vystaviteľ zmenky je uvedený O. X., trvalé bydlisko/ miesto podnikania živnostníka: B. XXX, B., XXX XX, a tiež je uvedené IČO: 43 876 846. Na druhej strane je uvedené „Namiesto nás na rad CD Consulting s.r.o., K červenému dvoru 3269/25a, 130 00 Praha, Česká republika, IČO: 264 29 705, POHOTOVOSŤ, s.r.o. Jaroslav Fuchs, konateľ“ a nečitateľný podpis.

Z prednesu odporcu na pojednávaní dňa 28.01.2015 súd zistil, že uzatvoril s firmou POHOTOVOSŤ, s.r.o. zmluvy o pôžičke, prvá bola na sumu 400,- € s tým, že potom čo nesplatil mu vždy navrhli, aby uzavrel novú zmluvu na väčšiu sumu, čím bola predchádzajúca zmluva vyplatená a takto to išlo ďalej. Odporca tiež uviedol, že tých 400,- € z prvej zmluvy sa týkalo opravy auta, ktoré využíval aj ako živnostník murár, aj na osobnú potrebu, resp. potreby rodiny. Nepamätá si prečo bolo na zmenke uvádzané jeho IČO, zmluvu uzatvárala za POHOTOVOSŤ pani B., ktorá pre neho aj robila účtovníctvo, on nijako nekontroloval čo tam je. Nevie o tom, že by príjem z tohto úveru bol zaúčtovaný do účtovníctva v rámci jeho podnikateľskej činnosti.

Podľa článku I § 48 ods. 1 zákona č. 191/1950 Zb., zákon zmenkový a šekový (ďalej „zmenkový zákon“), majiteľ môže postihom žiadať: 1. zmenkovú sumu, pokiaľ nebola zmenka prijatá alebo zaplatená, s úrokami, ak boli dojednané; 2. šesťpercentové úroky odo dňa sročnosti; 3. trovy protestu a podaných správ, ako aj ostatné trovy; 4. odmenu vo výške jednej tretiny percenta zmenkovej sumy alebo v menšej dohodnutej výške.

Podľa článku I § 75 zmenkového zákona, vlastná zmenka obsahuje : 1. označenie, že ide o zmenku, pojaté do vlastného textu listiny a vyjadrené v jazyku, v ktorom je táto listina spísaná; 2. bezpodmienečný sľub zaplatiť určitú peňažnú sumu; 3. údaj sročnosti; 4. údaj miesta, kde sa má platiť; 5. meno toho, komu alebo na rad koho sa má platiť; 6. dátum a miesto vystavenia zmenky; 7. podpis vystaviteľa.

Podľa článku I § 11 ods. 1 zmenkového zákona, každú zmenku, i keď nebola vystavená na rad, možno previesť indosamentom (rubopisom).

Podľa článku I § 17 ods. 1 zmenkového zákona v znení účinnom od 23.12.2015, kto je žalovaný zo zmenky, nemôže robiť majiteľovi námietky, ktoré sa zakladajú na jeho vlastných vzťahoch k vystaviteľovi alebo k predošlým majiteľom, okrem ak majiteľ pri nadobúdaní zmenky konal vedome na škodu dlžníka. Ak je žalovaný zo zmenky ten, koho zaviazanosť zo zmenky vznikla v súvislosti so spotrebiteľskou

zmluvou, možno majiteľovi robiť námietky, ktoré sa zakladajú na jeho vlastných vzťahoch k vystaviteľovi alebo k predošlým majiteľom vždy.

Podľa § 39 Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“), neplatný je právny úkon, ktorý svojim obsahom alebo účelom odporuje zákonu, alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

Podľa § 265 zákona č. 513/1991 Zb., Obchodný zákonník, výkon práva, ktorý je v rozpore so zásadami poctivého obchodného styku, nepožíva právnu ochranu.

Podľa § 96 ods. 1 O.s.p., navrhovateľ môže vziať za konania späť návrh na jeho začatie, a to sčasti alebo celkom. Ak je návrh vzatý späť celkom, súd konanie zastaví. Ak je návrh vzatý späť sčasti, súd konanie v tejto časti zastaví.

Vzhľadom na to, že v prejednávanej veci vzal navrhovateľ návrh voči odporcovi späť v časti o zaplatenie zmenkového úroku presahujúceho sadzbu 0,06 % denne, súd konanie v tejto časti zastavil podľa § 96 ods. 1 O.s.p.

Prvostupňový súd v rámci nového prejednávania veci po zrušení pôvodného prvostupňového rozsudku v zmysle záverov odvolacieho súdu vec opätovne skutkovo a právne posúdil, keď s odkazom na ustanovenie § 226 O.s.p., teda viazanosť prvostupňového súdu právnym názorom odvolacieho súdu, vo veci rozhodol rozsudkom, ktorý verejne vyhlásil dňa 24.02.2016, pričom súd dospel k záveru, že návrh navrhovateľa je čiastočne dôvodný.

Súd v tomto konaní postupoval v súlade s nariadením č. 861/2007. S poukazom na znenie článku 19 nariadenia č. 861/2007 - Rozhodné procesné právo platí, že pokiaľ toto nariadenie neustanovuje inak, európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu sa riadi procesným právom členského štátu, v ktorom sa konanie vedie. Vzhľadom k vyššie uvedenému súd v konaní postupoval aj v zmysle zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok.

Pokiaľ ide o rozhodné hmotné právo, súd použil právo Slovenskej republiky v súlade s ust. § 91 a nasl. zmenkového zákona, nakoľko zmenka bola vystavená na území SR a ako platobné miesto bolo uvedené sídlo pôvodného majiteľa zmenky - spoločnosti POHOTOVOST, s.r.o., ktorá má sídlo v Slovenskej republike.

Predložená zmenka okrem údaju splatnosti obsahuje všetky náležitosti predpísané v čl. I. § 75 zmenkového zákona pre vlastnú zmenku. Napriek tomu nie je neplatná, keďže v zmysle čl. I. § 76 ods. 2 zmenkového zákona o vlastnej zmenke, v ktorej nie je údaj splatnosti, platí, že je splatná na videnie. Zmenka na videnie je splatná pri predložení, na platenie musí byť predložená do jedného roku od dátumu vystavenia, ale vystaviteľ môže túto lehotu skrátiť alebo určiť lehotu dlhšiu (čl. I. § 34 ods. 1 v spojení s § 77 ods. 1 zmenkového zákona). V prípade žalovanej zmenky určil vystaviteľ pre predloženie zmenky na platenie lehotu 4 roky odo dňa vystavenia. Z návrhu vyplýva, že odporcovi bola zmenka predložená na platenie dňa 07.02.2011.

V zmenkách splatných na videnie môže vystaviteľ v zmysle čl. I. § 5 v spojení s § 77 ods. 2 zmenkového zákona ustanoviť zúrokovanie zmenkovej sumy. Úroková miera bola v zmenke uvedená sadzbou 0,25 % denne, čo predstavuje 91,25 % ročne. Zmenkový zákon výšku úrokovej miery, ktorú je možné ustanoviť vo vistazmenke, neupravuje, jej určenie ponecháva na vystaviteľa. Avšak aj napriek tomu, že zmenkový zákon výšku úrokovej miery nelimituje, nie je jej stanovenie ponechané len na ľubovôli vystaviteľa. Aj platnosť právnych úkonov, t.j. jednotlivých zápisov na zmenke, sa v prípade, ak zmenkový zákon ako osobitný predpis neobsahuje inú úpravu, spravuje všeobecnými ustanoveniami Občianskeho zákonníka o právnych úkonoch. Pri posudzovaní úrokovej miery v úrokovej doložke na zmenke treba vychádzať z ustanovenia § 39 OZ, najmä s prihliadnutím na to, či pre neprimeranú výšku úroku nie je právny úkon ako priečiaci sa dobrým mravom neplatný.

Z predloženej zmenky vyplýva, že jej vystaviteľom je fyzická osoba, zatiaľ čo remitentom obchodná spoločnosť, ktorej predmetom činnosti podľa Obchodného registra je okrem iného poskytovanie úverov z vlastných zdrojov. Táto skutočnosť môže indikovať, že ich vyjednávací pozícia nebola rovnaká alebo obdobná. Avšak bez ohľadu na to, aj keby sa jednalo o subjekty s rovnakou alebo obdobnou vyjednávacou pozíciou, je vždy nevyhnutné vziať do úvahy, že v oblasti súkromného práva platí obsahový korektív právnych úkonov v podobe dobrých mravov, ktorý je plne účinný v súkromnoprávných vzťahoch bez ohľadu na povahu ich subjektov. Týmto korektívom je jednak modifikovaná zmluvná sloboda zúčastnených subjektov pri vzájomnej dohode o určení obsahu zmluvných dojednaní, jednak

predstavuje podmienku platnosti súkromnoprávných úkonov vo všeobecnosti. Preto aj pri úrokovej doložke na zmenke s ohľadom na zmysel a význam inštitútu zmenkového úroku jeho výška nemôže byť bezbrehá a neobmedzená, ale je obmedzená jednak korektívom dobrých mravov a jednak zmyslom a účelom predmetného inštitútu v systéme platného práva.

Všeobecne záväzné právne predpisy platné a účinné v SR neobsahujú vymedzenie pojmu dobré mravy. Ide o otvorený pojem, ktorého obsah súd určuje vždy s ohľadom na okolnosti konkrétnej posudzovanej veci. Dobré mravy nepredstavujú paušálne pravidlo správania sa, ale prostredníctvom toho, že sú obsiahnuté v hypotézach konkrétnych právnych noriem, dochádza týmto spôsobom k prepojeniu práva a neprávnych normatívnych systémov, najmä morálky. Prostredníctvom dobrých mravov je právo prepojené so systémom hodnôt, z ktorých pramení jeho existencia. Najvyšší súd ČR vo svojom rozhodnutí sp. zn. 33 Cdo 1682/2007 uviedol, že „Právny úkon sa prieči dobrým mravom, ak sa jeho obsah ocitne v rozpore so všeobecne uznávanou mienkou, ktorá vo vzájomných vzťahoch medzi ľuďmi určuje, aký má byť obsah ich konania, aby bolo v súlade so základnými zásadami mravného poriadku demokratickej spoločnosti. Dobré mravy netvorí spoločenský normatívny systém, ale sú skôr meradlom etického hodnotenia konkrétnych situácií zodpovedajúcim všeobecne uznávaným pravidlám slušnosti, poctivého jednanie a pod. Dobré mravy sú vykladané ako súhrn spoločenských, kultúrnych a mravných noriem, ktoré v historickom vývoji osvedčujú istú nemennosť, vystihujú podstatné historické tendencie, sú zdieľané rozhodujúcou časťou spoločnosti a majú povahu noriem základných.“

Zmenkový úrok, rovnako ako úrok z pôžičky alebo úveru, plní funkciu odmeny za poskytnuté peňažné prostriedky. Jeho výška preto musí zodpovedať danému účelu. Súd preto zameral svoju pozornosť na výšku zmenkového úroku, pričom zistil, že zmenkový úrok pri sadzbe 0,25 % denne predstavuje v danom prípade pri zmenkovej sume 4.925,51 € za jeden kalendárny rok nárast dlhu odporcu voči majiteľovi zmenky o 4.494,53 €. Z bankovej úrokovej štatistiky, vedenej Národnou bankou Slovenska a dostupnej na jej webovom sídle, vyplýva, že v čase vystavenia predmetnej zmenky bola priemerná úroková miera novoposkytnutých úverov v závislosti od začiatkovej doby fixácie pri spotrebiteľských úveroch v rozmedzí 6,66 - 15,04 % ročne a pri ostatných úveroch pre domácnosti v rozmedzí 5,85 - 6,20 % ročne. Predmetný zmenkový úrok tieto sadzby mnohonásobne prevyšuje.

Podľa názoru súdu je v danom kontexte nepochybné, že úroková doložka v zmenke ako právny úkon, ktorým vznikol záväzok dlžníka platiť majiteľovi zmenky odplatu zo zmenkovej sumy vo výške 91,25 % ročne, t.j. úrok, ktorý za obdobie jedného roka takmer dosiahne výšku zmenkovej sumy, je v rozpore s pravidlami slušnosti a poctivého konania. Úrokovú doložku na zmenke preto súd ako priečiacu sa dobrým mravom považuje v zmysle § 39 OZ za neplatnú. Ako už bolo uvedené, korektív dobrých mravov sa uplatní vo všetkých súkromnoprávných vzťahoch, vrátane vzťahov medzi podnikateľmi, v ktorých je navyše potrebné prihliadať na zásady poctivého obchodného styku, ktoré majú sčasti iný obsah, pričom v danom prípade podľa názoru súdu možno domáhanie sa zaplatenia zmenkového úroku v predmetnej výške vyhodnotiť aj ako výkon práva, ktorý je v rozpore so zásadami poctivého obchodného styku. Na absolútnu neplatnosť úrokovej doložky na zmenke je súd povinný prihliadať ex off, aj bez návrhu, čo vyplýva aj zo stanoviska Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. R 93/2015, zverejnené v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky č. 8/2015, podľa ktorého „Aj v prípade, že nie sú podané kauzálne námietky vystaviteľom zmenky (bez ohľadu na to, či je spotrebiteľom), ktorý je na strane žalovaného, je možné preskúmať a podľa okolností prípadu posúdiť nárok na uplatnený zmluvný úrok ako nárok uplatnený v rozpore s dobrými mravmi, ak výška uplatneného nároku podľa úvahy súdu takýto excés dosahuje.“ Na tomto mieste je potrebné zdôrazniť, že rozhodnutie odvolacieho súdu, ktorým bol zrušený prvý rozsudok tunajšieho súdu v prejednávanej veci, bolo vydané pred prijatím uvedeného stanoviska Najvyššieho súdu SR, ako aj pred zmenou právnej úpravy, ku ktorej došlo zákonom č. 438/2015 Z.z. s účinnosťou od 23.12.2015. Z dôvodu neplatnosti úrokovej doložky na zmenke súd návrh v časti, v ktorej sa navrhovateľ domáhal od odporcu zmenkového úroku zamietol. Na tomto posúdení nič nemôže zmeniť skutočnosť, že navrhovateľ vzal návrh späť v časti zmenkového úroku presahujúceho sadzbu 0,06 % denne, nakoľko na základe absolútne neplatného právneho úkonu (v danom prípade úrokovej doložky na zmenke) nemožno priznať žiadne plnenie.

V zmysle čl. I. § 48 ods. 1 v spojení s § 77 ods. 1 zmenkového zákona zostala navrhovateľovi možnosť postihom žiadať od odporcu zmenkovú sumu, šesťpercentné úroky odo dňa splatnosti a odmenu vo výške jednej tretiny percenta zmenkovej sumy. Súd preto zaviazal odporcu zaplatiť navrhovateľovi

zmenkovú sumu 1.999,- € spolu so 6 % ročným úrokom zo zmenkovej sumy 4.925,51 € od 07.02.2011 do zaplataenia, a tiež zmenkovú odmenu vo výške 1/3-tiny % zmenkovej sumy, teda 16,42 €.

O trovách konania súd rozhodol podľa čl. 16 nariadenia č. 861/2007, podľa ktorého trovy konania znáša strana, ktorá nemala v konaní úspech, v spojení s ust. § 142 ods. 2 O.s.p., podľa ktorého ak mal účastník vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov pomerne rozdelí, a tiež v spojení s ust. § 151 ods. 1 a 2 O.s.p. Čo sa týka zastavenia konania v časti zmenkového úroku prevyšujúceho sadzbu 0,06 % denne, toto procesne zaviniť navrhovateľ, nakoľko v tejto časti návrh nevzal späť v dôsledku správania odporcu. Súd následne zamietol návrh v časti o zaplataenie zvyšných zmenkových úrokov. Navrhovateľ bol teda neúspešný v celej časti uplatnených zmenkových úrokov, ktoré v kapitalizovanom vyjadrení ku dňu podania návrhu na začatie konania predstavovali čiastku 10.183,49 €. Odporca bola teda v konaní pri bránení svojho práva úspešný v prevažujúcej časti a ako úspešný účastník by mal nárok na pomernú náhradu trov konania. Nakoľko však odporca trovy konania nevyčísľil v lehote troch pracovných dní od vyhlásenia rozsudku a z obsahu súdneho spisu mu okrem trov právneho zastúpenia nevyplývali žiadne iné vynaložené trovy, súd mu náhradu trov konania nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15-tich dní odo dňa jeho doručenia, prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Banskej Bystrici, písomne v dvoch vyhotoveniach (§ 204 ods. 1 prvá veta O.s.p.).

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha (§ 205 ods. 1 O.s.p.). Pokiaľ zákon pre podanie určitého druhu nevyžaduje ďalšie náležitosti, musí byť z podania zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, a musí byť podpísané a datované. Podanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov a príloh tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis s prílohami, ak je to potrebné. Ak účastník nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie na jeho trovy (§ 42 ods. 3 O.s.p.).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (Zákon č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti - Exekučný poriadok a o zmene a doplnení ďalších zákonov, v znení neskorších predpisov); ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia (§ 251 ods. 1 O.s.p.).

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O.s.p. t.j.

1. sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov
2. ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania
3. účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený
4. v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie
5. sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný
6. účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom
7. rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát
8. súd prvého stupňa nesprávne vec právne posúdil, tým, že nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu a nedostatočne zistil skutkový stav
9. sa rozhodlo bez návrhu, nejde o rozhodnutie vo veci samej a dôvody, pre ktoré bolo vydané, zanikli alebo ak také dôvody neexistovali
10. bol odvolacím súdom schválený zmier

b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci

c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam

e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a O.s.p.), t.j.

1. sa týkajú podmienok konania, vecnej príslušnosti súdu, vylúčenia sudcu (prísediaceho) alebo obsadenia súdu,

2. má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci samej

3. odvolateľ nebol riadne poučený podľa § 120 ods. 4 O.s.p.,

4. ich účastník konania bez svojej viny nemohol označiť alebo predložiť do rozhodnutia súdu prvého stupňa

f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 205 ods. 2 O.s.p.).

Toto rozhodnutie je vykonateľné bez ohľadu na akýkoľvek možný opravný prostriedok (článok 15 ods. 1 Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 861/2007, ktorým sa ustanovuje európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu).